

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 18 maj 2017
Nr. ref.:RK 1064/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI147/16

Parashtrues

Asllan Fazliu

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev.
nr. 250/2016, të 13 tetorit 2016**

GJKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Asllan Fazliu nga Ferizaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 250/2016], të 13 tetorit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet t'i janë shkelur parashtruesit të kërkesës të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 14 nëntor 2016, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 16 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (gjyqtare) dhe Gresa Caka-Nimani (gjyqtare).
7. Më 6 shkurt 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Gjykatës Supreme.
8. Më 5 prill 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i propozoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesi i kërkesës ishte punonjës i Entit për llogaritje dhe pagesa - Filiali në Ferizaj (të njohur si: "Shërbimi i Kontabilitetit Shoqëror", në tekstin e mëtejme: SHKSH) deri në vitin 1991.
10. Më 9 prill 1991, SHKSH nxori Vendimin [nr. 7/3-2] për ndërprerjen e marrëdhënies së punës "për shkak të shkeljes së rëndë të detyrave të punës."

11. Në një datë të pacaktuar në vitin 1992, parashtruesi ka paraqitur kërkesëpadi në Gjykatën Komunale në Ferizaj, duke kërkuar anulimin e Vendimit [nr. 7/3-2] të SHKSH-së, kthimin në vendin e punës, si dhe pagesën e pagave të papaguara.
12. Më 26 qershor 1998, Gjykata Komunale në Ferizaj nxori Aktgjykimin [1080-1092], me të cilin e aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit dhe e detyroi të paditurin (SHKSH) që parashtruesin ta kthej në vendin e punës si dhe t'ia paguaj pagat e papaguara.
13. SHKSH-ja paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Ferizaj, të 26 qershorit 1998.
14. Më 14 shtator 1998, Gjykata e Qarkut në Prishtinë nxori Aktgjykimin [597/98], me të cilin e refuzoi ankesën e SHKSH-së si të pabazuar, ndërsa Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Ferizaj e vërtetoi në tërësi.
15. Më 24 prill 2000, parashtruesi paraqiti kërkesëpadi në Gjykatën Komunale në Ferizaj kundër Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës në Prishtinë (ABPK) për kompensim të dëmit, duke konsideruar se e paditura ka legjitimitet pasiv dhe se ajo ende ka në dispozicion mjetet e luajtshme dhe të paluajtshme të ish-SHKSH.
16. Më 7 prill 2003, Gjykata Komunale në Ferizaj nxori Aktgjykimin [C. nr. 10/2000], me të cilin e refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesit si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

“Sipas këtij aktgjykimi i cili është sjellë konform rregullores së UNMIK-ut nr. 1999/20 që ka të bëjë ekskluzivisht me autoritetin bankar të pagesave të Kosovës tani si e paditur është paraparë që një autoritet i tillë - e paditura nuk ka marr obligimet financiare të ish SHKSH-së , e me këtë siç është rasti tani me paditësin për pagesën e kompensimit të dëmit respektivisht kompensimit të të ardhurave personale prej momentit të ndërprerjes së marrëdhënies së punës e tutje.”

17. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale [C. nr. 10/2000] për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës kontestimore, nenit 353, paragrafi 1, pika 1.2. dhe 3 të LKS-së, me propozim që aktgjykimi të priset dhe çështja të kthehet në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë.
18. Më 24 maj 2005, Gjykata e Qarkut nxori Aktvendimin [Ac. nr. 446/2003], me të cilin e aprovoi ankesën e parashtruesit dhe e anuloi aktgjykimin e Gjykatës Komunale [C. nr. 10/2000]. Në arsyetimin e aktvendimit theksohet:

“Në riprocedurë, gjykata e shkallës së parë është e detyruar që ta bëjë eliminimin e shkeljeve ..., duke bërë rregullsinë e padisë për sa i përket emërtimit të drejtë të të paditurës ...”.

19. Më 1 dhjetor 2006, Gjykata Komunale nxori Aktgjykimin [C. nr. 312/2005] me të cilin e refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesit si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

“... kërkesëpadinë e paditësit ta refuzoj si të pabazuar, duke u bazuar në gjendjen e re të krijuar pas ndryshimeve të pësuarra të e paditura ish SHKSH - tani AQBK, me Rregulloren e UNMIK - ut, të cituar me parë,. Një gjendje e tillë është vërtetuar edhe me dokumentet relevante të lartshënuara dhe nga kundërshtimi kategorik dhe i bazuar i së paditurës për marrjen përsipër të obligimeve sipas padisë së paditësit të cilat obligime eventualisht do t'i kishte ish SHKSH, e të cilat nuk i ka marrë e paditura- tani sipas Rregullores nr. 47/2006 me emërtimin AQBK, andaj kjo gjykatë sipas kësaj gjendje juridike dhe faktike nuk mundi të vendosi ndryshe.”

20. Më 4 dhjetor 2006, parashtruesi ka bërë kërkesëpadi të re me po të njëjtat kërkesa në të cilën tani si palë të paditur e deklaroi Bankën Qendrore të Kosovës (në tekstin e mëtejme: BQK), si pasardhëse të ABPK-së.

21. Më 22 tetor 2012, Gjykata Komunale në Ferizaj nxori Aktgjykimin [C. nr. 324/08] me të cilin refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesit si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

“Gjykata ka analizuar pretendimet e palëve në procedurë veçanërisht ka analizuar pretendimin e palës së paditur, Banka Qendrore e Republikës së Kosovës në Prishtinë, se e paditura nuk ka legjitimitetin e palës në procedurë, për faktin se për periudhën për të cilën kërkohen të ardhurat personale, gjatë viteve 1990-1991, Banka Qendrore nuk ka ekzistuar dhe nuk është pasardhëse e ish Shërbimit të Kontabilitetit Shoqëror apo të ish Bankës Popullore të Jugosllavisë.”

22. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale [C. nr. 324/08].

23. Më 16 shtator 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [CA. nr. 41/2013] me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

*“... në mënyrë të padyshimtë rezulton se e paditura Banka Qendrore e Kosovës është trashëgimtar juridik i Drejtorisë qendrore për bankat në Kosovë në bazë të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/47, dhe Drejtorisë për banka dhe pagesave në Kosovë e cila është themeluar me Rregulloren e UNMIK-ut 1999/20. Po e paditura nuk është trashëgimtar juridik i Bankës Popullore të Jugosllavisë - Entit për llogaritje dhe pagesa-Filialës në Ferizaj, e cila ka ekzistuar deri në vitin 1999, me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurimit janë ndërpre.
[...]*

Për shkak të përmendurave më lart Gjykata e Apelit gjeti se konkludimi i drejtë i gjykatës së shkallës së parë se banka qendrore e Kosovës, e paditura nuk e ka legjitimitetin pasiv në këtë çështje juridike a kështu që me të drejtë kërkesëpadinë e refuzoi si të pa bazuar.”

24. Parashtruesi paraqiti kërkesën për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjyqimit të Gjykatës së Apelit [CA. nr. 41/2013], për shkak të zbatimit të gabuar të të drejtës materiale.
25. Më 13 tetor 2016, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Rev. nr. 50/2016], me të cilin e refuzoi kërkesën për revizion, duke arsyetuar:

“... me nenin 1 të Rregullores nr. 2006/47 datë 24.08.2006, mbi Autoritetin Qendror Bankar të Kosovës është përcaktuar që Autoriteti Bankar i Kosovës (AQBK), është pasardhëse e autoritetit bankar dhe të pagesave të Kosovës, si subjekt i pavarur juridik me kompetenca të plota si person juridik sipas Ligjit në fuqi në Kosovë, kurse as me këtë rregullore nuk është paraparë se AQBK, është pasardhës-trashëgimtar juridik i Bankës Popullore të Jugosllavisë-Entit për Llogaritje dhe Pagesa-Filiala në Ferizaj, andaj sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, gjykatat e instancës me të ulët në mënyrë të drejtë kanë zbatuar dispozitat ligjore kur kanë gjetur se e paditura nuk e ka legjitimitetin pasiv në këtë çështje juridike dhe kur kanë refuzuar kërkesëpadinë e paditësit si të pabazuar.

E paditura me asnjë rregullore apo ligj nuk ka marrë ndonjë detyrim nga marrëdhënia e punës për punëtorët e Bankës Popullore të Jugosllavisë-Entit për Llogaritje dhe Pagesa-Filiala në Ferizaj, e cila është obliguar që paditësin ta kthejë në punë dhe t'ia njohë të gjitha të drejtat nga marrëdhënia e punës ...”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

26. Parashtruesi i kërkesës konsideron “që gjykatat e të tri instancave kanë marrë vendime të njëanshme dhe jo të drejta. Meqë paditësit nuk i është garantuar një gjykim fer, korrekt dhe të paanshëm dhe që kjo është e garantuar edhe me dispozitat e nenit 31.1 të Kushtetutës së Rep. së Kosovës. Po ashtu, paditësit nuk i garantohet dhe e drejta respektivisht mbrojtja siç parashihet edhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të drejtat e Njeriut.”
27. Parashtruesi kërkon nga Gjykata “që të ANULOJË Aktgjykimin Rev. nr. 250/2016, të 13.10.2016, dhe çështjen sipas padisë së paditësit t'ia kthejë Gjykatës kompetente për vendosje të sërishme.”

Pranueshmëria e kërkesës

28. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.

29. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

30. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

31. Lidhur me sa u tha më lart, Gjykata konstaton se parashtruesi është palë e autorizuar, i ka theksuar shkeljet e mundshme kushtetuese, si dhe kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit pas shterimit të të gjitha mjeteve juridike.

32. Megjithatë, Gjykata, gjithashtu, duhet t’u referohet rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) të Rregullores së punës, të cilat përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”

33. Gjykata vëren se thelbi i kërkesës ka të bëjë me mënyrën se si gjykatat e rregullta kanë interpretuar dispozitat relevante ligjore të cilat kanë të bëjnë me legjitimitetin pasiv të palëve të paditura (gjegjësisht: SHKSH, AQBK, BQK), gjë e cila pretendohet se ka rezultuar me shkelje të të drejtave dhe lirive të parashtruesit të garantuara me nenin 31.1 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.

34. Përkitazi me këtë pretendim, Gjykata rikujton se drejtësia e një procesi vlerësohet duke shikuar procedurën në tërësi (shih rastin: Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), Aktgjykim i 6 dhjetorit 1988, *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, nr. 10590/83, paragrafi 68) dhe si rrjedhojë, në përcaktimin e bazueshmërisë së pretendimeve të parashtruesit, Gjykata do t'iu përmbahet këtyre parimeve.
35. Gjatë shqyrtimit të shkresave të lëndës, Gjykata vërejtë se parashtruesi përgjatë tërë procedurës kishte mundësi të ndërmarrë veprime ligjore për të mbrojtur të drejtat e tij në procedurë gjyqësore, se kishte të drejtë për qasje në gjykata me juridiksion të plotë gjatë tërë procedurës, dhe se në asnjë fazë të procedurës nuk i është mohuar barazia substanciale në paraqitjen e argumenteve, provave dhe fakteve; parashtruesit i është dhënë mundësia e shqyrtimit publik para gjykatave si "element thelbësor" i të drejtës për gjykim të drejtë në bazë të nenit 31.1 të Kushtetutës.
36. Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i kanë zbatuar dispozitat relevante ligjore mbi të cilat i bazuan vendimet e veta lidhur me çështjen e legjitimitetit pasiv të të paditurave dhe ato ofruan arsye të mjaftueshme për zbatimin e tyre, që është saktësisht çështje e ligjshmërisë që hyn në juridiksionin e gjykatave të rregullta.
37. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit të kryera nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave apo aplikimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe deri në atë masë sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
38. Lidhur me këtë, Gjykata thekson se me praktikën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ) është përcaktuar që "*roli i gjykatave të rregullta është të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, mutatis mutandis, García Ruiz kundër Spanjës [GC], nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I.*"
39. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se një kërkesë është qartazi e pabazuar nëse i mungojnë provat *prima facie* që do të tregonin qartazi për shkelje të mundshme të të drejtave dhe lirive të njeriut (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 31 majit 2005, *Vanek kundër Sllovakisë*, kërkesa nr. 53363/99), dhe nëse faktet në lidhje me të cilat parashtruhet kërkesa, në mënyrë të qartë, nuk përbëjnë shkelje të të drejtave siç pretendon parashtruesi i kërkesës, përkatësisht nëse parashtruesi nuk ka "kërkesë të arsyetuar" (shih Aktgjykimin e GJEDNJ të 26 korrikut 2005, *Mezőtúr-Tiszazug Vizagalkodasi Társulat kundër Hungarisë*, kërkesa nr. 5503/02).
40. Si përfundim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij për shkelje të të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të

garantuara me Kushtetutë, sepse faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk arsyetojnë pretendimin për shkelje të të drejtave kushtetuese.

41. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 2 (b) të Rregullores së punës, më 5 prill 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues
Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese
Arta Rama-Hajrizi